

„Kakor želiš,“ je rekel kraljevič. „S seboj jo vzameva na moj kraljevski grad. Dvorna gospa bo postala.“

„Ooo, to bo vesela!“ je zarajala Sinja ptičica. Nato pa je zopet povabila glavico in vzdihnila: „Očka!“

„Kaj, tudi očka imaš?“

„Seveda ga imam, ljubega, dragega očka, kakršnega ni na svetu nikjer nikoli enakega. Junak je, muho je pobil brez meča in puške. Nikamor ne pojdem brez njega.“

„Kakor želiš,“ je rekel kraljevič. „Tudi njega vzamem s seboj na kraljevski grad. Maršal naše vojske bo postal, ker je tak junak. Kar pojdemo ga iskat.“ In že se je zavihtel na konja, dvignil Sinjo ptičico k sebi in odjahal po travniku, bratci pa so tekli za njim.

(Konec.)

Milan Skrbinšek

## 0 zlata otroška doba

Tihe ure...

Popoldne je deževalo, tako da nisem mogel gnati na pašo; pa sem moral k žrmljam, ki so stale tam za vrati v kotu »štibelca« (kamre), da nameljem z ročnim mlinom moke. Po soparnem dopoldnevu je bil v kamri prijeten, mehak hlad. Ni mi bilo torej prevroče pri mletvi, ko sem se moral z eno roko oklepati precej debelega droga, ki se je zgoraj prosto gibal v okrogli luknji in je bil spodaj zapičen v vdolbino ob robu majhnega mlinkega kamna, ki se je vrtel nad spodnjim kamnom. Desnica je vrtela in vrtela, a z levico sem od časa do časa zajemal iz »léčke« (lesen pehar) zrnje in ga sul v luknjo sredi kamna, za pest veliko. Zrnje je sililo med oba kamna, se sprva tam drobilo, da sem ob njegovem pokanju v mislih kar videl one ostre drobtine, v katere je razpadalo. Koščki zrna so se drobili vedno bolj in bolj, a šum se je ublaževal. Prejšnje ostro pokanje se je omililo, kakor da se drobi med kamnoma le droben in krhek pesek; a tudi to pritajeno drobljenje je postalo tiše in tiše, da se je končno slišal samo prazen in hladen glas obeh kamnov, ki sta se rahlo brusila drug ob drugem. To me je prebudilo iz mojih misli, da sem znova naglo segel v léčko ter nasul spet pest žitnih zrn med kamna.

Podolgovata kamrica ima samo eno okno, ki je zelo majhno, kakor so tudi vsa druga tistih s slamo kritih nizkih kmečkih hramov. Oknice so bile zaprte zaradi muh, ker so vedno silile v notranjost hrama. Hladni vonj žita, omamni vonj kruha na polici, ki se je mešal z onim kmečkih rjuh, odeje, blazin, starinskega preperelega pohištva ter različnih zdravilnih trav, je preveval duh žgane kave, ki jo je skoraj brezzoba babica uživala vsak dan. Mi drugi smo dobivali ta mestni priboljšek samo ob nedeljah in praznikih.

V ta čudoviti kmečko domačnostni vonj v ozki kamrici in v to polmračno tišino je le tu pa tam pritajeno zvihnala muha. Naveličala se je čepenja v enem kotu stropa, se leno pognala v drugi kot, ali pa je težko zabrnela čebela, da si poišče skozi špranje oknic izhod v svobodo, a je obsedela na robu deščice, ker ji je zunaj grozil dež. Mehko šumenje dežja, ki je z leno enakomernostjo trosil svoje sveže kapljice na slamnate strehe in na krošnjo lipe na dvorišču — vse to me je uspavalo. Roka, ki je vrtela kamen vedno počasneje, je bila

končno čisto obstala, nevede sem se bil naslonil s komolcem na žrmlje, glava mi je klonila na prsi, oči so se mi zaprle.

A nenadno me je nenavadna tišina zaradi umolklega ropota žrmelj prebudila iz dremanja. Ustrašil sem se svoje lenobe in prisluhnil, če ni mogoče babica že prišla z vrta v kuhinjo ter slišala, da sem nehal mleti. Že sem zagrabil drog, da bi začel žrmlje spet vrteti, a glej — prej tako mračno sivi mlinski kamen so zdaj preprezale ozke, žareče, rumene proge... Dež je ponehal in sonce je sililo skozi priprte oknice v sobico.

Ker še ni bilo pozno popoldne, je bil še vedno čas gnati na pašo. Zmlel sem torej ono peščico zrnja, kar ga je bilo še v žrmljah, ter nato veselo pohitel na dvorišče. Zunaj je bil po dežju prijeten, osvežujoč zrak. Krošnja lipe je bila kakor sprana in z biseri posuta... Deževne kapljice, ki še niso shlepele ali zdrknile z zelenih listov krošnje, so kar blestele... Po dvorišču so se pretakali majhni potočki deževnice in hiteli v nižino dvorišča, svetlikajoč se v soncu, ki se je smehljalo s čistega modrega nébesa. Ljubka visokonoga ptičica pastirička, ki je redno priletevala na naše dvorišče, je iskala lahkotno skakljaje tam ob gnojnici mušic in pri tem veselo potresala s svojim ozkim repkom...

Živina, ki sem ji bil sicer nanesel v jasli sena, ko se je bil usul opoldne dež, si je vseeno želela še osvežujoče zelene trave, ki je po dežju zanj posebno vabljiva, ter me je z mukanjem in potresavanjem verig že klicala, da se je naj usmilim. Šel sem torej in gnal na pašo.

(Dalje.)

Fr. Š.

## Na straži

(Belokranjska)

Baša je bil prav zgleden gospodar, pa tudi izvrsten sadjar. Njegovo sadje je slovelo daleč okoli. Poželjivo so se ozirale oči vse vaške mladine na njegov vrt, kajti tam so zorile najzgodnejše češnje, najslajše hruške, najokusnejša jabolka. Od zgodnjega poletja noter do pozne jeseni je delalo sadje veliko skušnjavo mlajšim vaščanom. Toda Baša je skrbno pazil na svoj vrt in tudi pes Karo je bil prav vesten stražar. Zvečer je Baša privezoval psa, da bi ne zanemaril svoje čuvajske službe.

Bilo je julija meseca. Na Baševem vrtu so zorele zgodnje hruške in s svojo lepo rumeno barvo zapeljevale mimoidoče.

Utrujen od težkega dnevnega dela se je hotel Baša odpočiti v svežem večernem hladu, zato je zavlekel na vrt gnojni koš in se vlegel vanj na slamo. Obenem je hotel tudi stražiti svoje dobre hruške. A mehka fantovska pesem ga je zazibala v sladko spanje.

Fantje so si zaželeli Baševih hrušk. Da jih ne bi Karo izdal, so mu dali kruha in nato stopili na vrt. Pri blede mesečini so zapazili mirno spečega moža. Spogledali so se, pozabili na hruške, pač pa molče dvignili koš z Bašo in ga odnesli na njegov travnik zunaj vasi. Tam so položili koš čez potoček, ki je namakal travnik ter mirno odšli vsak na svoj dom.

Ko se je Baša naslednje jutro prebudil, je debelo gledal, kje je. Še bolj začudena je bila njegova družina, ko ni bilo zjutraj na vrtu ne koša ne gospodarja. Toda ta skrb jih je minila, ko je primahal gospodar domov. Sam ni nič povedal in vprašal ga ni nihče domačih, kaj se mu je dogodilo ponoči, a vendar je kmalu vsa vas zvedela za ta dogodek ter se smejala.

Od takrat ni nikdar več stražil svojega sadja, pač pa ga je vsakomur rad privoščil in njegov vrt je imel poslej mir.